

Raport z przeprowadzonego Projektu „Metody i sposoby przeciwdziałania mowie nienawiści i fake news – szkolenie dla przedstawicieli i pracowników sektora edukacji nieformalnej” finansowanego ze środków Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG i funduszy norweskich.

Projekt „Metody i sposoby przeciwdziałania mowie nienawiści i fake news – szkolenie dla przedstawicieli i pracowników sektora edukacji nieformalnej” finansowany ze środków Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG i funduszy norweskich.

Wstęp

Niniejszy raport podsumowuje Projektu „Metody i sposoby przeciwdziałania mowie nienawiści i fake news – szkolenie dla przedstawicieli i pracowników sektora edukacji nieformalnej” finansowanego ze środków Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG i funduszy norweskich.

Projekt realizowany był przez Instytut Współpracy Regionalnej we współpracy z trenerami norweskimi reprezentującymi organizację TERRAM PACIS.

W ramach Projektu przeprowadzone zostało szkolenie dla przedstawicieli i pracowników sektora edukacji nieformalnej, które miało na celu wyposażenie ich w narzędzia i kompetencje wspierające ich pracę z dziećmi i młodzieżą w zakresie rozpoznawania i odczytywania kwestii populistycznych i radykalnych oraz przeciwdziałania hejtowi, mowie nienawiści, fake news, deep fake, oraz radzenia sobie z sytuacjami filter bubble.

Realizując warsztaty wypracowano 10 scenariuszy zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży. Na ich podstawie uczestnicy szkolenia przeprowadzili warsztaty szkoleniowe, które oparte zostały o wypracowane wcześniej scenariusze.

Projekt „Metody i sposoby przeciwdziałania mowie nienawiści i fake news – szkolenie dla przedstawicieli i pracowników sektora edukacji nieformalnej” finansowany ze środków Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG i funduszy norweskich.

Informacje ogólne o Projekcie i kwestie formalne

Realizację Projektu rozpoczęto od promocji projektu oraz rekrutacji 40 osób pracujących z dziećmi i młodzieżą. W celu promocji Projektu zamieszczane zostały ogłoszenia na popularnym serwisie NGO.pl oraz rozsyłano indywidualne zaproszenia do instytucji potencjalnie zainteresowanych wzięciem udziału w warsztatach takich jak organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i młodzieży, organizacji sportowych, hufców ZHP. Uczestnikami szkolenia byli przedstawiciele różnych organizacji i instytucji, które działają w zakresie edukacji nieformalnej.

Kolejną częścią realizacji było nawiązanie współpracy z dwoma trenerami z Norwegii oraz dwoma z Polski. Następnie przystąpiono do organizacji samego szkolenia jak: rezerwacja sal szkoleniowych oraz zakwaterowania w ośrodku HOM w miejscowości Puck. Przygotowano również materiały szkoleniowe.

Następnie rozpoczęto realizację warsztatów, które poprowadzili trenerzy z Norwegii i z Polski, zgodnie z poniższym harmonogramem:

Dzień szkolenia	Program szkolenia:
1. 05.10.2020r.	Wprowadzenie do tematu. Wymiana doświadczeń w zakresie tematu pomiędzy uczestnikami. Co to są media i środki masowego przekazu? Jakie efekty psychologiczne wywierają na nas? Jaka jest różnica między manipulacją a informacją? Podsumowanie I dnia szkolenia – ewaluacja częściowa.
2. 06.10.2020r.	Czy jest hejt Internetowy? – Zapoznanie ze zjawiskiem hejtu i mowy nienawiści, najnowszymi badaniami na temat hejtu, agresji w Internecie wśród dzieci i młodzieży. Skala problemu – Omówienie skali problemu w Polsce zagrożeń związanych z pornografią, cyberprzemocą, pedofilią, fake news, szkodliwymi treściami, rasizmem, ksenofobią, niebezpieczeństwami w świecie gier komputerowych. Podsumowanie II. Dnia szkolenia – ewaluacja częściowa.

Projekt „Metody i sposoby przeciwdziałania mowie nienawiści i fake news – szkolenie dla przedstawicieli i pracowników sektora edukacji nieformalnej” finansowany ze środków Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG i funduszy norweskich.

<p>3. 07.10.2020r.</p>	<p>Jak dbać o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – prezentacja najnowszych narzędzi do zabezpieczenia sieci. Jak przeprowadzić rozmowę z dziećmi o Cyberbezpieczeństwie. Aspekt wychowawczy. Praca w grupach nad opracowaniem scenariuszy warsztatów. Podsumowanie III. dnia szkolenia – ewaluacja częściowa.</p>
<p>4. 08.10.2020r.</p>	<p>Czym różnią się sieci społecznościowe od klasycznych platform informacyjnych? - Co to jest „bańka filtrująca” i jak się z niej wydostać? Metody przeciwstawiania się mowie nienawiści, fake news. Jak docierać do źródeł informacji w sieci? Podsumowanie IV. dnia szkolenia – ewaluacja częściowa.</p>
<p>5. 09.10.2020r.</p>	<p>Prezentacja opracowanych scenariuszy warsztatów dla dzieci i młodzieży przez wszystkie grupy, dla pozostałych uczestników. Podsumowanie i zakończenie warsztatów – ankieta, wnioski do dalszej pracy.</p>

W. w. harmonogram szkolenia został rozszerzony przez trenerów Norweskich o zagadnienia dotyczące spektrum zaburzeń informacyjnych (dezinformacja, mylna informacja, nieprawdziwa informacja) oraz w jaki sposób należy postępować aby zniwelować zjawiska mowy nienawiści czy fake news. Zagadnienia te dotyczyły w większości strefy jaką jest Internet- miejsce gdzie młodzi ludzie spędzają coraz więcej czasu. Wprowadzenie niniejszych zmian była odpowiedzią na potrzeby uczestników, które zgłosili do beneficjentowi przed rozpoczęciem i w trakcie szkolenia.

Z powodu pandemii wirusa SARS-Cov-2 warsztaty pokazowe wypracowanych dziesięciu scenariuszy zajęć, które miały się odbyć w ramach upowszechniania, odbyły się w zmienionej formie. Zamiast organizacji dużych warsztatów na miejscu, każdy uczestnik miał za zadanie przeprowadzenie wspomnianych warsztatów w swoim środowisku. Scenariusze po

Projekt „Metody i sposoby przeciwdziałania mowie nienawiści i fake news – szkolenie dla przedstawicieli i pracowników sektora edukacji nieformalnej” finansowany ze środków Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG i funduszy norweskich.

zakończeniu warsztatów zamieszczone zostały na stronie internetowej IWR, skąd uczestnicy łatwo skorzystać z wypracowanych materiałów. Po zrealizowaniu zadania uczestnicy dostarczyli do Fundacji raporty z przeprowadzonych zajęć. Poniżej przedstawione zostały niektóre relacje z przebiegu przeprowadzonych w ramach upowszechniania warsztatów.

„Podczas warsztatów „Nie bądź obojętny! Stop mowie nienawiści” Uczestnikom bardzo podobało się wprowadzenie, podczas którego pisali komplementy na swój temat. Takie rozpoczęcie warsztatów wprowadziło przyjazną i luźną atmosferę. Podczas ćwiczenia „Najlepszy” wolontariusze sami doszli do wniosku, że często podchodzą do ludzi stereotypowo i traktują ich z góry, mimo że nie poznali ich dobrze. Wolontariusze przeprowadzą zajęcia wśród swoich młodszych podopiecznych, aby przeciwdziałać stereotypom i braku tolerancji.”

„Podczas warsztatów w ramach realizacji kampanii przeciwko dyskryminacji kobiet GIRLS AREN'T WEAK – „Od stereotypów do dyskryminacji” (scenariusz 2) zaprosiliśmy na niego trenerkę piłkarską oraz sędziinę, która pracuje w typowo męskim świecie osiągając w nim sukces. Podczas warsztatów wypracowaliśmy strategię, której celem jest zachęcanie do sportu dziewczyny z naszego regionu.”

„W swoich zajęciach wykorzystałem scenariusz nr 7 o temacie: Gramy do jednej bramki – w sporcie gramy Fair Play, ponieważ członkami grupy byli młodzi sportowcy dla których postępowanie zgodne z przepisami i regułami powinno być czymś naturalnym wynikającym ze specyfiki zainteresowań, ale i też z wewnętrznych przekonań. Warsztaty przebiegały bardzo burzliwie, ponieważ młodzież wskazywała w swoich wypowiedziach, że nie wszyscy zawodnicy z którymi rywalizują postępują zgodnie z zasadami Fair Play i nie wszystkich spotyka za to zasłużona kara. By przeciwstawić się takiemu postępowaniu, młodzież postanowiła napisać swój własny kodeks fair play i przedstawić swoje kluczowe zasady. Najwięcej głosów otrzymała zasada: Fair play – to mój pomysł na sukces w życiu i w sporcie, ale nie za wszelką cenę (6 głosów)”

Wypracowane w ramach Projektu materiały (m.in. wspomniane wcześniej scenariusze zajęć dla młodzieży) zostały zamieszczone na stronie internetowej Fundacji pod adresem: <http://www.iwr.org.pl/pl/259-szkolenie-metody-i-sposoby-przeciwdzialania-mowie-nienawisci-i-fake-news>.

Przeprowadzono również raport ewaluacyjny z przebiegu 5-cio dniowego szkolenia w Pucku. Jego wyniki wskazują na wysoki poziom zadowolenia uczestników z udziału w tym przedsięwzięciu. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji zostały udostępnione na stronie internetowej beneficjenta.

Projekt „Metody i sposoby przeciwdziałania mowie nienawiści i fake news – szkolenie dla przedstawicieli i pracowników sektora edukacji nieformalnej” finansowany ze środków Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG i funduszy norweskich.

Uczestnicy Projektu

Metryczka:

Płeć: 25 kobiet, 15 mężczyzn

Wiek: 21-45 lat, średnia wieku 29 lat

Uczestnikami projektu były osoby na co dzień pracujące z młodzieżą w różnego rodzaju aktywnościach. Największą część uczestników stanowili trenerzy sportowi, organizatorzy zajęć sportowych, osoby współpracujące z klubami sportowymi, od nich wyszedł pomysł na stworzenie scenariusza warsztatów dotycząca zasady fairplay. Kolejną sporą grupą były osoby pracujące z młodzieżą w ramach programu Erasmus +, które zwracają dużą uwagę konieczność ostrzegania przed niebezpieczeństwem w Internecie, i które chciałyby znaleźć nowe narzędzia do współpracy z młodymi ludźmi. Wśród uczestników znalazły się również osoby współpracujących ze Związkiem Harcerstwa Polskiego, opiekunowie szkolnych teatrów i kół zainteresowań, animatorzy dla młodych. W kręgu uczestników znalazła się również Pani zajmująca się współpracą z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, w których utworzone zostały sekcje młodzieżówki.

Podsumowanie

Uczestnicy podczas udziału w Projekcie przyswoili wiedzę na temat rozpoznawania i odczytywania fake newsów, deep fake. Poznali metody radzenia sobie z hejtem i mową nienawiści. Nauczyli się w jaki sposób krytycznie podchodzić do treści zamieszczanych w mediach. Uzyskali wiedzę jak współpracować z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, a dzięki grupowej pracy mieli okazję podpatrzeć nawzajem swoje praktyki pracy z młodzieżą i zainspirować się do dalszej pracy. Wypracowanie przez Uczestników scenariusze są na tyle uniwersalne, że można z nimi przeprowadzić zajęcia w różnych grupach (szkolnych, sportowych czy wolontariackich).

Organizacja przedsięwzięcia przy współpracy z trenerem z Norwegii przyczyniło się do rozwinięcia doświadczenia i metod pracy z młodzieżą nie tylko uczestników ale również beneficjenta.